

Biroul permanent al Senatului

L. 198 / 4.04.2022.

Biroul permanent al Senatului

Bp. 89 / 28.03.2022

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea art. 164 din Legea 53/2003 - Codul Muncii, cu privire la stabilirea salariului minim brut pe țară garantat în plată la valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea art. 164 din Legea 53/2003 - Codul Muncii, cu privire la stabilirea salariului minim brut pe țară garantat în plată la valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent (b89/25.02.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/1153/1.03.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D220/2.03.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată, și al art.46 alin.(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, republicat,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect, în fapt, modificarea art.164 din Legea nr.53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, urmărindu-se, printre altele, reglementarea cuantumului salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată lunar, corespunzător programului normal de lucru, la valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent pentru o persoană singură.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Întrucât propunerea legislativă va avea implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea

Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Totodată, sunt incidente prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

În acest context precizăm că, în considerentele Deciziei nr.331/2019, Curtea Constituțională a reținut că, *„lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”*.

3. Semnalăm faptul că Secretarul General al Senatului a transmis spre avizare Consiliului Legislativ, cu adresa nr.XXXV/4576/20.09.2021, propunerea legislativă nr.b406/15.09.2021, care a avut ca obiect modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.217/2000 privind structura coșului minim de consum pentru un trai decent în România, aprobată prin Legea nr.554/2001, cu modificările și completările ulterioare, urmărindu-se, printre altele, ca valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent în România să devină „automat (...) salariul de bază minim (brut) pe economie în România”, pentru care a fost emis avizul negativ nr.859 din 15.10.2021.

Precizăm că, potrivit informațiilor publicate pe site-ul Senatului, la data elaborării prezentului aviz, propunerea se află în procedură parlamentară, fiind respinsă de Senat la data de 22.11.2021, iar la data de 7.12.2021, aceasta a fost trimisă, pentru dezbateră, la Camera Deputaților.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate cerințele care reclamă intervenția normativă – cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, principiile de bază și finalitatea reglementării propuse, cu evidențierea elementelor noi, concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice, impactul socioeconomic, impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung

(pe 5 ani), impactul asupra sistemului juridic și nici informații cu privire la consultările derulate.

Precizăm că, potrivit considerentelor exprimate în Decizia Curții Constituționale nr.682 din 27 iunie 2012, „*dispozițiile art.6 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată [...], cu modificările și completările ulterioare instituie obligația fundamentării actelor normative. [...]. Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, [...], încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art.1 alin.(5) [...]*”.

5. Analizând prezentul proiect, semnalăm că, în actuala redactare, soluțiile propuse pentru mai multe alineate ale art.164 din Codul muncii, **nu respectă prevederile art.6 alin.(1) teza I din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deoarece nu instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, iar soluțiile pe care le cuprinde nu sunt corelate cu ansamblul reglementărilor interne.**

6. Referitor la textele preconizate pentru **alin.(1) și (2) ale art.164** din Codul muncii, semnalăm următoarele:

6.1. Având în vedere că salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată are deplină aplicabilitate și impact atât asupra sectorului public, fiind element determinant al sistemului de salarizare a personalului plătit din fonduri publice, cât și asupra sectorului privat, este necesară reconsiderarea soluțiilor propuse, prin care se exclude negocierea și consultarea partenerilor sociali.

Astfel, precizăm că, pentru **sectorul public** – raportat la Legea-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare-, valoarea salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată este cel care stă la baza stabilirii salariilor plătite personalului din sectorul bugetar și care, în lipsa consultărilor, este de natură să afecteze principiul sustenabilității financiare, în sensul asigurării respectării plafoanelor cheltuielilor de personal ale bugetului general consolidat, stabilite în condițiile legii.

6.2. În plus, semnalăm că soluția legislativă preconizată pentru **art.164 alin.(1) teza a doua** din proiect nu este în concordanță cu următoarele dispoziții care vizează instituții și atribuții ale acestora, cu privire la realizarea cadrului de consultare pentru dialogul social, respectiv:

- art.62 alin.(1) lit.c) raportat la art.76, precum și art.78 lit.a) din Legea dialogului social nr.62/2011¹, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- art.2 alin.(2) lit.c) raportat la art.1 alin.(2) din Legea nr.248/2013² privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

6.3. De asemenea, este de analizat raportul de egalitate preconizat la **alin.(1) al art.164** din Codul muncii, între salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, stabilit pentru **o persoană adultă singură**, respectiv **un salariat** și valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent care, potrivit primului alineat al Notei din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr.217/2000, - „*Cantitățile și valoarea aferente fiecărei componente a coșului vor fi calculate pentru o familie alcătuită din doi adulți salariați, de 35-45 de ani, și doi copii în întreținere, de 12-14 ani și, respectiv, 8-10 ani*” -, este stabilită pentru 4 persoane.

Referitor la sintagma „valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent în România, pentru o persoană adultă”, precizăm că nici Ordonanța de urgență a Guvernului nr.217/2000 privind structura coșului minim de consum pentru un trai decent în România, aprobată prin Legea nr.554/2001, cu modificările și completările ulterioare, nici prezentul proiectul, nu prevăd criteriile ori modalitatea de calcul pentru o persoană adultă.

¹ „Art.62.- (1)În vederea realizării scopului pentru care sunt înființate, organizațiile patronale: c)desemnează, în condițiile legii, reprezentanți la negocierea și încheierea contractelor colective de muncă, la alte tratative și acorduri în relațiile cu autoritățile publice și cu sindicatele, precum și în structurile bipartite și tripartite de dialog social;

Art.76.- Consiliul Național Tripartit are următoarea componență:

a)președinții confederațiilor patronale și sindicale reprezentative la nivel național;

b)reprezentanți ai Guvernului, desemnați prin decizie a primului-ministru, cel puțin la nivel de secretar de stat, din fiecare minister, precum și din alte structuri ale statului, conform celor convenite cu partenerii sociali;

c)reprezentantul Băncii Naționale a României, președintele Consiliului Economic și Social și alți membrii conveniți cu partenerii sociali.

Art.78.- Principale atribuții ale Consiliului Național Tripartit sunt: a) asigurarea cadrului de consultare pentru stabilirea salariului minim garantat în plată;”.

²Art.1.- (2)Consiliul Economic și Social este instituție publică de interes național, tripartită, autonomă, constituită în scopul realizării dialogului tripartit la nivel național dintre organizațiile patronale, organizațiile sindicale și reprezentanți ai asociațiilor și fundațiilor neguvernamentale ai societății civile.

Art.2.-(2)Domeniile de specialitate ale Consiliului Economic și Social sunt:

(...) c)relațiile de muncă, protecția socială, politicile salariale și egalitatea de șanse și de tratament;”

6.4. Menționăm că, recent, prin Hotărârea Guvernului nr.1071/2021, a fost stabilit salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată începând cu 1 ianuarie 2022, la suma de 2.550 lei lunar, cu privire la care, prezenta propunere nu cuprinde o dispoziție de abrogare.

Referitor la acest aspect, art.64 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că *„Prevederile cuprinse într-un act normativ, contrare unei noi reglementări de același nivel sau de nivel superior, trebuie abrogate. Abrogarea poate fi totală sau parțială”*.

De asemenea, sunt aplicabile dispozițiile art.65 alin.(1) și (3) din același act normativ, respectiv: *„(1) Abrogarea poate fi dispusă, de regulă, printr-o dispoziție distinctă în finalul unui act normativ care reglementează o anumită problemă, dacă aceasta afectează dispoziții normative anterioare, conexe cu ultima reglementare; (3) În vederea abrogării, dispozițiile normative vizate trebuie determinate expres, începând cu legile și apoi cu celelalte acte normative, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora.”*.

Or, întrucât evenimentele legislative implicite determină dificultăți în interpretarea și aplicarea normelor ar fi fost necesară abrogarea expresă a Hotărârii Guvernului nr.1071/2021 printr-o normă cuprinsă în proiect.

6.5. În altă ordine de idei, menționăm că, prin formularea propusă în partea de debut a **tezei a II-a a alin.(1) al art.164** din Codul muncii, respectiv *”Valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent se stabilește anual de către Institutul Național de Statistică și se aprobă prin ordin al președintelui acestuia”*, se încalcă dispozițiile **art.16 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare**, referitoare la interzicerea paralelismului legislativ, întrucât reproduce norma de la art.1¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.217/2000.

7. Referitor la textul preconizat pentru **alin.(2) al art.164** din Codul muncii, precizăm că, potrivit prevederilor art.35 alin.(4) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, *„După însușirea de către Guvern a proiectelor legilor bugetare și de buget, prevăzute la alin.(3¹), acesta le supune spre adoptare Parlamentului, cel mai târziu până la data de 15 noiembrie a fiecărui an”*.

Așadar, soluția legislativă propusă, referitoare la stabilirea și aprobarea valorii coșului minim de consum pentru un trai decent până la data de 1 decembrie a fiecărui an calendaristic, nu este corelată cu normele care prevăd termenul în care bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale sunt fundamentate și însușite de Guvern, în vederea transmiterii spre aprobare Parlamentului.

De asemenea, la textul preconizat pentru **alin.(2) al art.164**, pe lângă utilizarea unei exprimări care nu este specifică stilului normativ, semnalăm că norma este lipsită de claritate și predictibilitate prin utilizarea sintagmei „valoarea coșului minim de consum devine”, atât cu privire la noțiune, cât și cu privire la modul de conversie, întrucât nu se precizează modalitatea prin care valoarea noului salariu minim brut pe țară garantat în plată este stabilită printr-o normă cu aplicabilitate generală, ajungând la cunoștința tuturor persoanelor interesate.

Totodată, semnalăm lipsa unității terminologice în cuprinsul proiectului, la **alin.(2)** fiind folosită sintagma „salariul minim brut pe țară în România”, iar la **alin.(4)** sintagma „salariu de bază minim brut orar pe țară” pentru desemnarea aceleiași noțiuni, respectiv „**salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată**”, fiind astfel încălcate prevederile art.37 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

8. Cu privire la soluția normativă cuprinsă la **alin.(3) al art.164**, semnalăm că aceasta încalcă dispozițiile art.8 alin.(4) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce*”, fiind folosită exprimarea „coșul minim de consum ... poate fi ajustat în jos”.

De altfel, întregul text de la **alin.(3)** este confuz și inutil.

9. Referitor la normele propuse pentru **alin.(7) și (8) ale art.164** din Legea nr.53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precizăm că dispoziții identice există în fondul activ al legislației, alin.(2¹) și (2²) la art.164 din Codul muncii, introduse prin art.V al Ordonanței de urgență nr.142/2021.

Precizăm că, potrivit **art.62** din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta.

În consecință, normele *de lege lata* ale alin.(2¹) și (2²) ale art.164 din actul de bază produc și vor produce efecte juridice până ce vor fi afectate de următorul eveniment legislativ.

Față de acest aspect, semnalăm că textele de la **art.164 alin.(7) și (8)**, în actuala formulare, nu sunt conforme cu **principiul constituțional al neretroactivității legii, consacrat de art.15 alin.(2) din Constituția României**.

10. Constatăm că norma preconizată pentru **alin.(11) al art.164** din Codul muncii reglementează un alt cuantum pentru salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată de 3.000 lei, față de cel propus la **alin.(1) din proiect**, respectiv „valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent în România, pentru o persoană adultă”, fără a se stabili vreo legătură între cele două cuantumuri, **generând astfel un paralelism legislativ** – aspect interzis de art.16 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare și o **contradicție totodată**.

În acest context, precizăm că în Decizia nr.242/2020, la pct.79, Curtea Constituțională, reiterând jurisprudența anterioară, a statuat asupra încălcării art.1 alin.(5) din Constituție în raport cu art.16 din Legea nr.24/2000, în sensul că *„în esență, că ori de câte ori există o dublare sau o suprapunere între diverse soluții sau ipoteze normative cuprinse în două sau mai multe articole ori legi, se constată existența unui paralelism legislativ contrar art.1 alin.(5) din Constituție”*.

În altă ordine de idei, precizăm că textul ar fi trebuit să se raporteze la data intrării în vigoare a legii, și nu la data adoptării acesteia, deoarece actele juridice produc efecte de la data intrării în vigoare, și nu de la data adoptării.

11. Față de cele precizate anterior, se impune reanalizarea tuturor soluțiilor legislative cuprinse în prezentul proiect, întrucât textele propuse sunt lipsite de claritate și previzibilitate și sunt susceptibile să aducă atingere prevederilor **art.1 alin.(5) din Constituție**.

Astfel, cu privire la normele de tehnică legislativă, Curtea Constituțională, în **Decizia nr.26/2012** a statuat că, deși „*nu au valoare constituțională, (...) prin reglementarea acestora au fost impuse o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul*

securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară".

De asemenea, în **Decizia Curții Constituționale nr.22/2016**, s-a statuat că ***„una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative”***, orice act normativ trebuind ***„să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat”*** și că ***„respectarea prevederilor Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art.1 alin.(5) din Constituție”***.

12. În concluzie, prezenta propunere legislativă nu poate fi promovată în forma supusă analizei Consiliului Legislativ, întrucât încalcă, printre altele, dispozițiile art.6 alin.(1) teza I, art.8 alin.(4), art.16 alin.(1) și art.37 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare și, implicit pe cele ale **art.1 alin.(5)**, dar și pe cele ale **art.15 alin.(2)** din Constituție.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr.309/25.03.2022

1. 220. (1)

O.U.G. nr. 217/2000

M. Of. nr. 606/25 nov. 2000

Ordonanță de urgență privind structura coșului minim de consum pentru un trai decent în România

aprobată prin

L. nr. 554/2001

M. Of. nr. 672/24 oct. 2001

- 1 modificări prin H.G. nr. 380/2001 M. Of. nr. 203/23 apr. 2001 *consum lunar pentru trim.IV al anului 2000*
Aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul IV al anului 2000
- 2 aprobată prin L. nr. 554/2001 M. Of. nr. 672/24 oct. 2001
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 217/2000 privind aprobarea coșului minim de consum lunar
- 3 modificări prin H.G. nr. 1200/2001 M. Of. nr. 787/12 dec. 2001 *consum lunar pentru trim.I-III ale anului 2001*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrele I, II și III ale anului 2001
- 4 modificări prin H.G. nr. 222/2002 M. Of. nr. 183/18 mar. 2002 *consum lunar pentru trim. IV al anului 2001*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul IV al anului 2001
- 5 modificări prin H.G. nr. 622/2002 M. Of. nr. 458/27 iun. 2002 *consum lunar pentru trim.I al anului 2002*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul I al anului 2002
- 6 modificări prin H.G. nr. 1145/2002 M. Of. nr. 779/25 oct. 2002 *consum lunar trim. II al anului 2002*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul II al anului 2002
- 7 modificări prin H.G. nr. 1458/2002 M. Of. nr. 942/23 dec. 2002 *consum lunar pentru trim. III al anului 2002*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul III al anului 2002
- 8 modificări prin H.G. nr. 252/2003 M. Of. nr. 167/17 mar. 2003 *consum lunar pentru trim. IV al anului 2002*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul IV al anului 2002
- 9 modificări prin H.G. nr. 928/2003 M. Of. nr. 608/27 aug. 2003 *consum lunar pentru trim. I al anului 2003*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul I al anului 2003
- 10 modificări prin H.G. nr. 1079/2003 M. Of. nr. 668/22 sep. 2003 *consum lunar pentru trim. II al anului 2003*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul II al anului 2003
- 11 modificări prin O.U.G. nr. 11/2004 M. Of. nr. 266/25 mar. 2004 *abrogă art. 2*
Ordonanță de urgență privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale
aprobată cu modificări și L. nr. 228/2004 M. Of. nr. 493/1 iun. 2004
completări prin

Lege - Codul muncii

(v. Decizia I.C.C.J. nr. XL/2007 - M. Of. nr. 763/12 nov. 2007 (art. 269 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. LXXVIII (78)/2007 - M. Of. nr. 553/22 iul. 2008 (art. 25 și art. 26); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2011 - M. Of. nr. 335/16 mai 2011 (art. 38 și art. 238); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2011 - M. Of. nr. 444/24 iun. 2011 (art. 74 alin. (1) lit. d)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2012 - M. Of. nr. 248/12 apr. 2012 (art. 238 alin. (1), art. 241 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 16/2012 - M. Of. nr. 817/5 dec. 2012 (art. 252 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2013 - M. Of. nr. 118/1 mar. 2013); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 138/24 feb. 2015 (art. 76 lit. b), art. 78))

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 345/18 mai 2011

Lege - Codul muncii

² completat prin

L. nr. 76/2012

M. Of. nr. 365/30 mai 2012

*introduce, la 1 septembrie 2012, alin. (3) la
art. 269*

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind
Codul de procedură civilă

³ modificări prin

L. nr. 147/2012

M. Of. nr. 509/24 iul. 2012

modifică art. 139 alin. (1)

Lege pentru modificarea art. 139 alin. (1) din Legea nr.
53/2003 - Codul muncii

⁴ modificări prin

O.U.G. nr. 44/2012

M. Of. nr. 606/23 aug. 2012

*prorogă termenul de intrare în vigoare a
Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013*

Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr.
76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010
privind Codul de procedură civilă

aprobată prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012

⁵ modificări prin

L. nr. 187/2012

M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

*la data de 1 februarie 2014, modifică art.
264, art. 265;
abrogă art. 261-263*

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind
Codul penal

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

⁶ modificări prin

O.U.G. nr. 4/2013

M. Of. nr. 68/31 ian. 2013

*prorogă termenul de intrare în vigoare a
Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie
2013*

Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012
pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul
de procedură civilă, precum și pentru modificarea și
completarea unor acte normative conexe

aprobată cu modificări și L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
completări prin

⁷ modificări prin

L. nr. 2/2013

M. Of. nr. 89/12 feb. 2013

modifică art. 269 alin. (1)

Lege privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor
judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a
Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

⁸ modificări prin

L. nr. 214/2013

M. Of. nr. 388/28 iun. 2013

*aprobă cu modificări și completări O.U.G.
nr. 4/2013*

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru
punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de
procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea
unor acte normative conexe

⁹ modificări prin	L. nr. 255/2013 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale	M. Of. nr. 515/14 aug. 2013	<i>modifică, la 1 februarie 2014, art. 61 lit. b), introduce lit. c_1) la art. 52 alin. (1)</i>
¹⁰ modificări prin	L. nr. 77/2014 Lege pentru modificarea alin. (4) al art. 251 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 470/26 iun. 2014	<i>modifică art. 251 alin. (4)</i>
¹¹ modificări prin	L. nr. 12/2015 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 52/22 ian. 2015	<i>modifică art. 56 alin. (1) lit. c), art. 145 alin. (2), art. 146; introduce alin. (5)-(6) la art. 16, alin. (3) și (4) la art. 92, alin. (4)-(6) la art. 145</i>
¹² modificări prin	L. nr. 97/2015 Lege pentru modificarea art. 137 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 316/8 mai 2015	<i>modifică art. 137 alin. (1)</i>
¹³ modificări prin	D.C.C. nr. 279/2015 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 431/17 iun. 2015	<i>suspendă pentru 45 zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi (termenul se împlinește la 1 august 2015) după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>
¹⁴ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 279/2015 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 431/17 iun. 2015	<i>art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi</i>
¹⁵ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 814/2015 Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 950/22 dec. 2015	<i>art. 60 alin. (1) lit. g)</i>
¹⁶ modificări prin	D.C.C. nr. 814/2015 Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 950/22 dec. 2015	<i>suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 60 alin. (1) lit. g) (termenul se împlinește la 5 februarie 2016) după care operează art. 147 din Constituție</i>
¹⁷ modificări prin	L. nr. 57/2016 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative	M. Of. nr. 283/14 apr. 2016	<i>introduce lit. g) la alin. (1) al art. 51</i>
¹⁸ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 261/2016 Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 511/7 iul. 2016	<i>art. 52 alin. (1) lit. a)</i>

19 modificări prin	D.C.C. nr. 261/2016 Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 511/7 iul. 2016	<i>suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. a) (termenul se împlinește la 22 august 2016) după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>
20 modificări prin	L. nr. 176/2016 Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 808/13 oct. 2016	<i>modifică art. 139 alin. (1)</i>
21 completat prin	L. nr. 220/2016 Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 931/18 nov. 2016	<i>introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1)</i>
22 modificări prin	O.U.G. nr. 53/2017 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 88/2018	M. Of. nr. 644/7 aug. 2017 M. Of. nr. 315/10 apr. 2018	<i>modifică art. 16, art. 17 alin. (5), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și art. 265 alin. (2); introduce art. 15_1, lit. e_1)-e_3) și q) la art. 260 alin. (1), alin. (1_1), (4) și (5) la art. 260; abrogă art. 264 alin. (4)</i>
23 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 759/2017 Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 108/5 feb. 2018	<i>art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză</i>
24 modificări prin	D.C.C. nr. 759/2017 Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 108/5 feb. 2018	<i>suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză (termenul se împlinește la 21 mar. 2018, după care operează prevederile art. 147 din Constituție)</i>
25 completat prin	L. nr. 64/2018 Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 226/13 mar. 2018	<i>introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1)</i>
26 modificări prin	L. nr. 88/2018 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 315/10 apr. 2018	<i>modifică art. 15_1 lit. a) și b), art. 16 alin. (1) și (2), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și e_1)-e_3) și art. 260 alin. (1_1); introduce art. 16_1, alin. (3) la art. 139 și alin. (4)-(6) la art. 260</i>
27 modificări prin	L. nr. 127/2018 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative privind personalul navigant	M. Of. nr. 491/14 iun. 2018	<i>modifică art. 277 alin. (2); introduce alin. (7) la art. 72</i>

²⁸ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 387/2018 Decizia nr. 387 din 5 iunie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 53 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. 56 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 642/24 iul. 2018	<i>constată că dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) teza întâi sunt constituționale în măsura în care sintagma „condiții de vârstă standard” nu exclude posibilitatea femeii de a solicita continuarea executării contractului individual de muncă, în condiții identice cu bărbatul, respectiv până la împlinirea vârstei de 65 de ani</i>
²⁹ modificări prin	O.U.G. nr. 96/2018 Ordonanță de urgență privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 963/14 nov. 2018	<i>modifică art. 56 alin. (1) lit. c); introduce alin. (3) la art. 56 și alin. (1_1) și (1_2) la art. 164</i>
aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 93/2019	M. Of. nr. 354/8 mai 2019	
³⁰ completat prin	O.U.G. nr. 26/2019 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 309/19 apr. 2019	<i>introduce art. 147_1</i>
³¹ modificări prin	L. nr. 93/2019 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2018 privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 354/8 mai 2019	<i>aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 96/2018 și modifică art. 56 alin. (1) lit. c); introduce alin. (4) la art. 56</i>
³² completat prin	L. nr. 153/2019 Lege pentru completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 623/26 iul. 2019	<i>introduce alin. (4) la art. 139</i>
³³ completat prin	L. nr. 37/2020 Lege pentru completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii și a art. 94 din Legea educației naționale nr. 1/2011	M. Of. nr. 280/3 apr. 2020	<i>introduce alin. (2_1) și (3_1) la art. 139</i>
³⁴ modificări prin	L. nr. 85/2020 Lege pentru modificarea art. 260 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 525/18 iun. 2020	<i>modifică art. 260 alin. (1) lit. i)</i>
³⁵ modificări prin	L. nr. 151/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 658/24 iul. 2020	<i>modifică art. 5 alin. (2) - (4), art. 59 lit. a); introduce alin. (5) - (9) la art. 5, lit. r) la art. 260 alin. (1)</i>
³⁶ modificări prin	L. nr. 213/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 893/30 sep. 2020	<i>modifică art. 17 alin. (6) și (7), art. 242 lit. d), art. 251 alin. (2) și (4); introduce art. 34_1, art. 231_1, alin. (1_1) la art. 251</i>
³⁷ completat prin	L. nr. 298/2020 Lege pentru completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 1293/24 dec. 2020	<i>introduce lit. f) la art. 52 alin. (1), art. 53_1, lit. e_4) la art. 260 alin. (1)</i>

- ³⁸ completat prin O.U.G. nr. 36/2021 M. Of. nr. 474/6 mai 2021 *introduce alin. (1_1)-(1_7) la art. 16, lit. o) la art. 17 alin. (3) și alin. (3) la art. 110*
Ordonanță de urgență privind utilizarea semnăturii electronice în domeniul relațiilor de muncă și pentru modificarea și completarea unor acte normative
aprobată cu modificări și L. nr. 208/2021 M. Of. nr. 720/22 iul. 2021 completări prin
- ³⁹ modificări prin O.U.G. nr. 37/2021 M. Of. nr. 474/6 mai 2021 *modifică art. 17 alin. (4), art. 119 alin. (2) și art. 241; introduce alin. (4_1) la art. 17*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii
- ⁴⁰ completat prin L. nr. 138/2021 M. Of. nr. 501/13 mai 2021 *introduce alin. (6_1) la art. 34*
Lege pentru completarea art. 34 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ⁴¹ modificări prin L. nr. 208/2021 M. Of. nr. 720/22 iul. 2021 *modifică art. 16 alin. (1_1) - (1_3), (1_6) și (1_7) și art. 17 alin. (3) lit. o); introduce alin. (1_8) la art. 16; abrogă art. 16 alin. (1_4) și (1_5)*
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2021 privind utilizarea semnăturii electronice avansate sau semnăturii electronice calificate, însoțite de marca temporală electronică sau marca temporală electronică calificată și sigiliul electronic calificat al angajatorului în domeniul relațiilor de muncă, și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- ⁴² modificări prin O.U.G. nr. 117/2021 M. Of. nr. 951/5 oct. 2021 *modifică art. 15_1 lit. d), art. 122 alin. (1), art. 260 partea introductivă a alin. (1), art. 260 alin. (1) lit. e_3); introduce art. 15_2, lit. e_5) la art. 260 alin. (1), lit. s) la art. 260 alin. (1)*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii
- ⁴³ modificări prin L. nr. 269/2021 M. Of. nr. 1076/10 nov. 2021 *modifică art. 268 alin. (1) lit. a)*
Lege pentru modificarea Legii dialogului social nr. 62/2011 și a Legii nr. 53/2003 - Codul muncii
- ⁴⁴ completat prin O.U.G. nr. 130/2021 M. Of. nr. 1202/18 dec. 2021 *introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 164*
Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

⁴⁵ modificări prin	O.U.G. nr. 142/2021	M. Of. nr. 1249/30 dec. 2021	<i>modifică art. 164 alin. (2_1) și (2_2)</i>
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, pentru modificarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de pandemia COVID-19, aprobată prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2020, pentru modificarea art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 16/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, precum și pentru modificarea și completarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de pandemia COVID-19, aprobată prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2020, precum și pentru modificarea art. 164 alin. (2_1) și (2_2) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii			